

וכהן כי יקננה נפש קניין כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו (כב, יא)

יש להבין מה ההדגשה 'הוא' יאכל בו הא פשיטה הוא דקנין כספו זה, שהוא עבד כנעני כדפירוש", הוא זה שאוכל התרומה ולא הכהן עצמו. אכן, יש לדון בעבד האוכל תרומה איזה ברכה הוא מברך, שהרי הברכה על התרומה בלבד ברכבת הנחנני היא אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לאכול תרומה או על אכילת תרומה, ואיר' יכול העבד לברכו הרי אינו מזרעו של אהרן.

אמנם ייתכן, דבאמת אין העבד מברך על אכילת תרומה את הברכה המיווחדת הנ"ל, כי אין אכילתו מדין כהונת אלא מדין קניין כספו של הכהן, ומה שהוא אוכל זה כailo הכהן אוכל וכאכילת הבמתו הנחשנת לאכילת האדון.

לפי זה כהה תפרטש תיבת 'הוא', דכשKENIN כספו זה שהוא העבד אוכל בתרומה, הרי זה כailo 'הוא' יאכל בו, דאכילת העבד כמוות כאכילת האדון.

ברם יש לדון עוד בהזה, דהנה מהאי קרא ילי芬ן (יבמות סו, ב) דגם אשה אוכלת תרומה, ואילו בספריו (קרח) יש דרשה אחרת להטייר אשה בתרומה ויליף לה מקרא (במדבר יט, יא) כל טהור בבייטר יאכל אותו. ואפשר לומר דקרא דקנין כספו דיליפן מיניה אשת כהן שאוכלת בתרומה, מקרא זה נוכל ללמד דמה שהיא אוכלת בתרומה הרי זה כailo הכהן אוכל 'הוא' יאכל בו, וכדוגמת העבד שאר' הוא נלמד מקניין כספו. אך אם ניליף מקרא דכל טהור בבייטר יאכל אותו, הרי זה בא ללמד דמה שאוכלת בתרומה זו אכילתה שלה, דהתורה חידשה באשת כהן אכילת תרומה מצד עצמה.

וחילוק בין שתי הילופוטות תהיה לענן הברכה המיווחדת של תרומה, דבת כהן ודאי יכולה לברך 'אשר קדשנו בקדושתו של אהרן', אבל אשת כהן אם תוכל לברך ברכה זו הרי זה תלוי לכואורה בשתי הדרשות, דאי מקרא דידן קניין כספו פשוט שאינה יכולה לברך דומה שעבד דאיינו מברך, אך כיוון שיש דרשה נוספת דכל טהור בבייטר יאכל אותו, וזה אכילה עצמית של אשת כהן, שב' יתכן דשפירות תוכל לברך אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו על אכילת תרומה.

מקור: רבבי צבי רוטברג